Lietas arhīva Nr. C-2079-22/1
ECLI:LV:VRT:2022:0621.C71207922.2.S
Lieta Nr. C71**207**922 **C-2079-**22/1

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Cēsīs 2022. gada 21. jūnijā

Vidzemes rajona tiesa
tiesnese A.Bērziņa
ar sekretāri L.Balceri

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu–SIA "/Nosaukums A/" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstoša daļa

Vidzemes rajona tiesā 12.04.2022. saņemts prasības pieteikums no SIA "/Nosaukums A/" (turpmāk – prasītājs) pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 31.08.2016 starp AS Mogo, reģ. Nr./reģistrācijas numurs/ (turpmāk – sākotnējais kreditors) un /pers. A/, personas kods /personas kods/ (turpmāk – Atbildētājs) tika noslēgts Atgriezeniskais līzinga līgums Nr. /līguma numurs/(turpmāk – Līgums).

Pamatojoties uz Līguma pamatnoteikumu 1.daļas pirmo punktu nomas transportlīdzeklis – VOLKSWAGEN PASSAT (B5) izlaiduma gads: 2002, automašīnās reģ.Nr. /reģistrācijas numurs/(turpmāk – Transportlīdzeklis). Līzinga termiņš tika noteikts Līguma 1.daļas 4.punktā, tas ir, līdz 31.08.2019. Līguma 16.4.punktā noteikts, ka vienpusējas atkāpšanās gadījumā Atbildētājam ir pienākums nekavējoties pēc pieprasījuma nodot Transportlīdzekli Mogo vai tās pilnvarotai personai, un samaksāt visus Līguma maksājumus līdz Transportlīdzekļa nodošanas brīdim, kā arī citas naudas summas, kas pienākas Mogo saskaņā ar Līgumu.

Pamatojoties uz Līguma II daļas 2.1.punktu, lai saņemtu Līzingu, Līzinga ņēmējs apņemas nodot Mogo īpašuma tiesības uz Transportlīdzekli, pārdodot Transportlīdzekli Mogo, un Mogo apņemas samaksāt Līzinga ņēmējam Transportlīdzekļa pirkuma cenu. Pēc tam, kad Mogo būs ieguvis Transportlīdzekli īpašumā, Mogo piešķir Līzinga ņēmējam tiesības turēt, lietot (nomāt) un izpirkt Transportlīdzekli, bet Līzinga ņēmējs apņemas pieņemt Transportlīdzekli līzingā – nomāt ar tiesībām to izpirkt, kā arī samaksāt Līguma maksājumus atbilstoši Līguma noteikumiem. Atbildētājam bija jāveic maksājumi atbilstoši Līguma 7.1.punktam.

Prasības pieteikumam pievienotie dokumenti apliecina, ka starp Atbildētāju un sākotnējo kreditoru tika noslēgti Līguma grozījumi, kas paredzēja izsniegt Atbildētājam papildus līzinga summas daļu.

Līguma 8.1.punkts paredz, Atbildētāja pienākumu veikt Procentu maksājumus no Neizmaksātās Transportlīdzekļa vērtības par visu faktisko finansējuma izmantošanas laiku līdz Līguma izbeigšanai. Pēc līguma izbeigšanas Atbildētājam ir pienākums maksāt likumiskos procentus.

Līguma 15.3.punkts paredz Prasītāja tiesības piemērot par Līgumā noteikto maksājumu, izņemot līgumsodu, kavējumu līdz saistību izpildei vai līdz Līguma izbeigšanai līgumsodu 0,5% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, taču ne vairāk par 10% no neizmaksātās Transportlīdzekļa vērtības, bet pēc Līguma izbeigšanas likumiskos procentus.

Izmantojot Līgumā paredzētās tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma, sākotnējais kreditors 01.10.2018 nosūtīja Atbildētājam paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no Līguma.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1754. pants nosaka, ka procentiem vienmēr nepieciešams galvenais parāds jeb kapitālparāds. Savukārt Civillikuma 1755.pants nosaka, ka procenti jādod tās pašas šķiras lietās, no kādām pastāv galvenais parāds; tomēr naudas parādos darījuma dalībnieki var sevišķi norunāt, ka kreditors procentu vietā lieto kādu parādnieka lietu vai saņem no viņa kādus citus izpildījumus. Visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties, bet vienpusējos aktos - to izdevējs pēc sava ieskata, ciktāl likums neparedz aprobežojumus šajā ziņā. Par prettiesiskiem uzskatāmi nesamērīgi un godīgai darījumu praksei neatbilstoši procenti.

Likumiskie procenti tika aprēķināti pēc šādas formulas: 6/100/360 x (dienu skaits) x (pamatsumma).

Likumisko procentu likme ir 6 % gadā, bet kavēto dienu skaits ir 1277 dienas (par laika posmu no 01.10.2018 līdz 31.03.2022), savukārt pamatsumma, no kuras ir aprēķināti likumiskie procenti ir 2237,21 EUR.

Ņemot vērā iepriekš minēto, likumiskie procenti aprēķināti šādi: 6 /100 / 365 x 1277 x 2237,21 = 469,63 EUR.

SIA "/Nosaukums A/" saimniecisko darbību regulē Parādu ārpustiesas atgūšanas likums, 29.01.2013. Ministru kabineta noteikumi Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi", kas nosaka, ka SIA "/Nosaukums A/" īstenojamo saskarsmi ar patērētāju un ar ārpustiesas parādu atgūšanu saistīto izdevumu apmēra noteikšanu, segšanas kārtību.

Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 5.panta pirmā daļa paredz, ka parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs kreditora vārdā vai uzdevumā atgūt parādu, ja ir reģistrējies kā komersants vai profesionālās darbības veicējs un saņēmis speciālo atļauju (licenci) parāda atgūšanai. Celtās prasības sakarā, Prasītājs vēlas norādīt, ka /Nosaukums A/ ir licencēts parādu atgūšanas pakalpojuma sniedzējs - licences Nr. PA-2021-4.

Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pants nosaka, ka parādniekam ir pienākums atlīdzināt parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējiem radušos parāda atgūšanas izdevumus, ja to atlīdzināšana tiek pieprasīta un nepastāv strīds par parāda esamību. Panta otrajā daļā noteikts, ka parāda atgūšanas izdevumiem jābūt samērīgiem un objektīvi pamatotiem. Panta trešā daļa paredz, ka par samērīgiem uzskatāmi parāda atgūšanas izdevumi, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajam parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamam apmēram (izņemto tos izdevumus, kurus Ministru kabinets ir atzinis par neatlīdzināmiem).

Precīzāk 29.01.2013. MK noteikumi nr.61 nosaka, ka par rakstiska paziņojuma sagatavošanu un nosūtīšanu parādniekam, kurā tiek sniegta informācija par cedētajām parāda saistībām, to apmēru un citas ar nenomaksātā parāda esamību saistītas būtiskas detaļas nedrīkst pārsniegt 7,00

EUR (septiņi eiro un nulle eiro centi), kā arī par citām parādu atgūšanas jomā veiktajām darbībām ne vairāk kā 10,00 EUR (desmit eiro un nulle eiro centi).

Administrējot nenokārtotās saistības pret Atbildētāju, SIA "/Nosaukums A/" ir piemērojis ar ārpustiesas parādu atgūšanu saistītos izdevumus par kopējo apmēru 17,00 EUR (septiņpadsmit eiro un 00 eiro centi). Piemērotā summa veidojas atbilstoši SIA "/Nosaukums A/" parāda atgūšanas pakalpojumu procedūrai, ko apstiprinājusi SIA "/Nosaukums A/" valdes locekļi, un kas ir iesniegta Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, kā to nosaka likums un MK noteikumi Nr.61.

06.01.2020. Atbildētājam tika nosūtīts paziņojums par prasījuma tiesību nodošanu un atgādinājums par saistību izpildi. Prasītājs atbilstoši vairākkārtīgi ir mēģinājis sazināties ar Atbildētāju gan telefoniski, gan rakstveidā, tostarp nosūtot rakstveida paziņojumu par notikušo cesiju. Atbildētājs līdz prasības celšanai nav izrādījis interesi par nenokārtotajām saistībām un nav izpildījis iepriekšminētās saistības.

20.12.2019 starp Iznomātāju un /Nosaukums A/, SIA, Reģ. Nr./reģistrācijas numurs/ (turpmāk – Prasītājs) tika noslēgts cesijas līgums Nr.72-2019 (turpmāk – Cesijas Līgums). Cesijas Līguma noslēgšanas rezultātā Atbildētāja parāda saistības ar visām pie tiem piederīgām un cesijas brīdī pastāvošām un nākotnē iegūstamām tiesībām un blakus prasījumiem, kuras izriet no Līguma tika nodotas Prasītājam.

Atbildētāja kopējās parādu saistību apmērs, kuras izriet no Līguma uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu 2922,88 EUR:

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. A/ parādu 2922.88 EUR un visus tiesas izdevumus. Lūdz noteikt tiesības saņemt likumiskos 6% no parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1716., 1759., 1765., 2112., 2113., 2119., 2141., 2150. un 2152. pantu.

Tiesas noteiktajā termiņā atbildētājs /pers. A/ nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus.

Prasītāja SIA "/Nosaukums A/" pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, atsūtījis iesniegumu ar lūgumu minēto lietu izskatīt bez prasītāja pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē. Norādījis, ka prasību uztur pilnā apmērā.

Atbildētājs/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdi paziņots uz deklarētās dzīves vietas adresi, tiesu par neierašanās iemesliem nav informējis, tiesas sēdi atlikt nav lūdzis, līdz ar to atzīstams, ka lietu var izskatīt bez atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Novērtējot pierādījumus un apsverot prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pamatojoties uz Civillikuma 1587. pantu, kas nosaka: „Tiesīgi noslēgts līgums uzliek par pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus".

Ar lietā iesniegtā 31.08.2016. noslēgtā Atgriezeniskā līzinga līgumu Nr. /līguma numurs/un tā pielikumu, 16.11.2017. Atgriezeniskā līzinga līgumu Nr. /līguma numurs/, 26.02.2018. Atgriezeniskā līzinga līgumu Nr./līguma numurs/, 31.05.2018. Atgriezeniskā līzinga līgumu Nr. /līguma numurs/, 20.12.2019. Cesijas līgumu un tā pielikumu, ar parāda aprēķinu prasītāja pierādījusi savas prasījuma tiesības un atbildētāja parādsaistību esamību un apmēru.

Pamatots ir prasījums par procentu piedziņu, jo saskaņā ar CL 1753. panta noteikumiem ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar CL 1756. pantu: „Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu". Saskaņā ar CL 1759. pantu: "Procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos: par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem".

Konkrētajā gadījumā, prasītāja aprēķinājusi likumiskos procentus 469,63 EUR.

Tiesa atzīst, ka apmierināma prasība par parāda piedziņas izdevumiem 17,00 EUR, jo atbilstoši Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pantam un MK 2013. gada 29. janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktam, atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājam, kā parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam, radušos parāda atgūšanas izdevumus.

Ar lietā iesniegto paziņojumu par kreditoru maiņu prasītāja pierādījusi, ka brīdinājusi atbildētāju par neizpildītām saistībām.

Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājai jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājai jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegto parāda aprēķinu. Uz lietas izskatīšanas dienu atbildētāja /pers. A/ nav iesniedzis pierādījumus, kas apstiprinātu parāda samaksu.

Tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma un no atbildētāja prasītājas labā piedzenams parāds 2922,88 EUR.

Prasītājai, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem, Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021.gada 15.decembra lēmumu, ir nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus no simta gadā no pamatparāda summas, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Prasītājas lūgums par tiesas izdevumu piedziņu apmierināms pilnībā. No atbildētāja prasītājas labā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas noteikumiem piedzenami tiesas izdevumi–samaksātā valsts nodeva 351,56 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. un 41.pantu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu 3,08 EUR.

Tiesa atzīst, ka prasītājas lūgums par ar brīdinājuma izskatīšanu saistīto izdevumu 7,61 EUR piedziņu no atbildētāja kā nelikumīgs noraidāms.

No prasības pieteikumam pievienotā maksājuma uzdevuma secināms, ka prasītājs ir vērsies tiesā ar pieteikumu par saistību izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, un šādi izdevumi tai radušies sakarā ar brīdinājuma izsniegšanu.

No prasības pieteikumam pievienotā lēmuma redzams, ka ar Vidzemes rajona tiesas tiesneses S.Dreijas 2020. gada 28. oktobra lēmumu prasītājas pieteikums pret atbildētāju, par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, atstāts bez izskatīšanas.

Tādējādi minētā summa 7,61 EUR saskaņā ar Civilprocesa likuma 406.^{3} panta trešās daļas noteikumiem maksāta kā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi citā lietā – prasītājas pieteikumā pret atbildētāju par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Šo summu likums noteicis par brīdinājuma izsniegšanu parādniekam īpašas tiesvedības lietās - par saistību nodošanu piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā saskaņā ar Civilprocesa likuma 50.^{1} nodaļas noteikumiem.

Procesuālā kārtība, kādā ir vai nav atlīdzināmi šādi procesuālie tiesvedības izdevumi, noteikta minētajā Civilprocesa likuma 50.^{1} nodaļā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 406.^{6} panta trešās daļas noteikumiem lēmums par pieteikuma atstāšanu bez izskatīšanas nav šķērslis atkārtotai pieteikuma iesniegšanai par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā vai prasības celšanai prasības tiesvedības kārtībā, un samaksātā valsts nodeva šajā gadījumā tiek ieskaitīta.

Likumdevējs šādā gadījuma nav paredzējis izdevumus par brīdinājuma izsniegšanu 7,61 EUR apmērā ieskaitīt izdevumos, ceļot prasību

tiesā, kā tas ir noteikts gadījumā, ja tiek atteikta pieteikuma pieņemšana par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā (Civilprocesa likuma 406.[4] panta ceturtā daļa).

Tāpat likumdevējs nav noteicis tiesības vienas lietas procesuālos izdevumus atgūt citā lietā.

Tādējādi konkrētajā lietā ir likumīgs un pietiekams pamats prasītāja lūguma noraidīšanai par tiesas izdevumu 7,61 EUR piedziņu, kas radušies kā procesuāli ar lietas izskatīšanu saistīti izdevumi citā lietā–par saistības nodošanu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97. pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

SIA "/Nosaukums A/" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "/Nosaukums A/" parādu 2922,88 EUR, kas sastāv no pamatparāda 2237,21 EUR, parāda piedziņas izdevumiem 17,00 EUR, izdevumiem, kas saistīti ar transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu un bojājumu novēršanu 164,07 EUR, likumiskiem procentiem 469,63 EUR par periodu no 01.10.2018. līdz 31.03.2022., līgumsoda 34,97 EUR par periodu no 31.08.2018. līdz 01.10.2018., kā arī piedzīt tiesas izdevumus – valsts nodevu 351,56 EUR, pavisam kopā piedzīt 3274,44 EUR (trīs tūkstoši divsimt septiņdesmit četri *euro* un 44 centi), nosakot atbildētājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei–10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājumi ieskaitāmi AS "Swedbank" kontā /konta numurs/.

Noteikt SIA "/Nosaukums A/" tiesības par laiku sākot ar brīdi, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/ likumiskos 6 % gadā no piedzītā parāda 3274,44 EUR, ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij tiesas izdevumus par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu 3,08 EUR (trīs *euro* un 08 centi), nosakot termiņu labprātīgai sprieduma izpildei–10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājumi ieskaitāmi: Saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316. Ar PVN apliekamās personas reģ. Nr. LV90001672316. Saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods: TRELLV22 Konta Nr./konta numurs/.

Noraidīt kā nepamatotu prasītāja SIA /Nosaukums A/ lūgumu par ar brīdinājuma izsniegšanu saistīto izdevumu 7,61 EUR piedziņu no atbildētāja /pers. A/ kā nepamatotu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Vidzemes rajona tiesā.

Vidzemes rajona tiesas tiesnese